

ת"פ 24149/02/15 - מדינת ישראל נגד אלירן אלייב,

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 24149-02-15 מדינת ישראל נ' אלייב

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא
מדינת ישראל: בעניין:

ע"י עו"ד רונן יצחק ועו"ד שקד דהן
נגד

אלירן אלייב, ת"ז 321032534

הנאשם ע"י עו"ד מירון רוזנטל

גזר דין

העבירה בה הורשע הנאשם וכתב האישום המתוקן

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן (ברביעית) ובעבירה של מרמה והפרת אמונים לפי סעיפים 284 + 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

לפי עובדות כתב האישום המתוקן, אשר הוגש במסגרת הסדר טיעון שנערך בין הצדדים, בתאריך 9.9.13 בשעה 10.08 או בסמוך לכך, תועד רכב בעל לוחית רישוי מספר 87-044-71 ברחוב דרך הים בפרדס חנה-כרכור, בנסיעה במהירות של 86 קמ"ש, העולה על המהירות המרבית המותרת בחוק בקטע כביש זה, שהינה 50 קמ"ש, וזאת בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961. עבירת התנועה תועדה באמצעות מד מהירות לייזר (ממל"ז) ובעטיה נעצר הרכב אותו נהג הנאשם. בעקבות עבירות התנועה, בו במקום נמסרו לנאשם הזמנה לדין וכתב אישום, ליום 21.5.14, כדי להישפט על עבירת התנועה בבית משפט השלום לתעבורה בחדרה. כמו כן, על אתר ניטל ממנו רישיון הנהיגה והוחלט לזמנו לשימוע לצורך החלטה על פסילה מנהלית על ידי קצין משטרה, ביום המחרת, 10.9.13, שעה 10.00, בתחנת משטרת חדרה.

בו ביום פנה הנאשם, בין בעצמו ובין באמצעות אחר, אל מכר שלו בשם איכילוב, שזהותו אינה ידועה במדויק למאשימה. בעקבות פניה זו התקשר איכילוב אל אבנר דהן (להלן: "אבנר"), המוכר לו, וביקש ממנו לסייע לנאשם. בתגובה הבטיח אבנר להשיב לנאשם את רישיון הנהיגה וכן לבטל עבורו כליל את כתב האישום, כמו גם את רישום הקנס ונקודות החובה הנלווים לביצוע העבירה, וזאת בתמורה ל- 4,000 ₪. בסופו של דבר סוכם כי אבנר ידרוש תמורה בסך 5,000 ₪ כאשר 1,000 ₪ מתוכה ישולמו לאיכילוב. בו ביום נפגשו אבנר והנאשם בקרבת "בנין אלמוג" בחיפה והאחרון מסר לאבנר את כתב האישום והזימון לשימוע וכן סך 4,000 ₪. סמוך לאחר מכן התקשר אבנר אל רוני משיח (להלן: "רוני"), מסר לו כי מחר עתיד להתקיים שימוע לנאשם בתחנת משטרת חדרה והשניים סיכמו כי רוני יערוך לנאשם שימוע במשרדו שבתחנת זיכרון יעקב וימנע מלשלול מנהלית את רישיון הנהיגה שלו. רוני הורה לאבנר לסכם סופית, כלשונו, עם הנאשם וליצור עמו קשר לאחר מכן, כדי לתאם העניין סופית.

ביום המחרת, 10.9.13, הורה אבנר לנאשם להמתין בעיר אור עקיבא. בד בבד, בשיחת טלפון ביניהם, הורה רוני לאבנר לפגוש בצומת דור-נחשולים, לצורך קבלת כתב האישום והזימון לשימוע שבידי אבנר ורישום ההחלטה שלא לפסול את הנאשם מלהחזיק רישיון על גבי טופס השימוע. כפי שסוכם, נפגשו רוני ואבנר בצומת. חרף העובדה שהשימוע נקבע להיערך בתחנת חדרה, בפני הקצין הממונה שם, נטל רוני את טופס השימוע של הנאשם מידי אבנר, ובנוכחות אבנר ציין בכזב על גבי טופס השימוע כי השימוע נערך לנאשם בנוכחותו ביחידת התנועה וכי זיהה את הנאשם על פי תעודת זהות, וזאת חרף העובדה שה"שימוע" נערך בצומת ולא ביחידת התנועה וכי הנאשם כלל לא נכח בצומת אותה שעה וכלל לא הוצגה בפני רוני תעודת הזהות של הנאשם. בנוסף, רוני רשם בכזב על גבי טופס השימוע דברים שלכאורה נאמרו מפי הנאשם במהלך ה"שימוע" ולבסוף החליט, על פי התוכנית שסוכמה מראש בינו לבין אבנר, שלא לפסול את הנאשם מלהחזיק רישיון נהיגה בנימוק כי הוסברה לו חומרת העבירה וכי הפסילה תיבחן על ידי בית המשפט אשר ידון בכתב האישום. רוני עשה כן בתמורה לכסף ולטובות ההנאה אשר קיבל מאבנר, וזאת חרף העובדה שהנאשם כלל לא התייצב לשימוע אליו זמן כדין, חרף חומרת העבירה שביצע ולמרות העובדה כי רוני ידע שהנאשם צבר לחובתו עבירת תנועה אחת וכי תלוי ועומד נגדו כתב אישום תעבורתי נוסף, בגין עבירת מהירות מופרזת מיום 16.7.13. מיד לאחר מכן מסר רוני את טופס השימוע לידי אבנר שנכח בצומת. לאחר מכן נפגש אבנר עם הנאשם בתחנת דלק בבנימינה ומסר לו את טופס השימוע הכוזב שערך רוני. סמוך לאחר מכן התקשר רוני לקצין הבוחנים בתחנת חדרה ואמר כי ביצע כבר את השימוע לנאשם וכי ישלח אל תחנת חדרה את טופס השימוע ואת החלטתו. במעשיו האמורים ביצע הנאשם, יחד עם רוני ואבנר, מעשה הפרת אמונים הפוגע בציבור.

כאמור, הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום המתוקן, עבירה של מרמה והפרת אמונים.

הטיעון לעונש

ב"כ המאשימה הגיש רישום פלילי של הנאשם וטען כי הרישום כולל עבירות רבות, כאשר ההרשעה האחרונה בב"כ"ש זה בעבירות של סחיטה באיומים, תקיפה שגורמת חבלה של ממש, חטיפה וכיוצ"ב, וניתן גזר דין של 30 חודשי מאסר בפועל. כמו כן, ב"כ המאשימה הפנה לטיעוניו בתיקים אחרים באותה פרשה בהם טען כי הערכים המוגנים בעבירה של מרמה והפרת אמונים הם אמון הציבור, טוהר המידות של עובד הציבור והפעילות התקינה של המנהל הציבורי. במקרה זה שלושת הערכים הללו נפגעו, ובצורה קשה. נטען כי הנזק שנגרם לציבור מטיפול שסוטה מן השורה הוא נזק רב. נטען כי גם חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה גורם נזק רב לציבור בכללותו, לאמון במשטרה ובכל מערכת אכיפת החוק ולמלחמה בתאונות הדרכים. עוד נטען כי ביהמ"ש צריך להתחשב בפסיקה הנוהגת בקביעת מתחם הענישה. נטען שפסיקה ישנה שאינה מתיישבת עם עיקרון ההלימה נסוגה. נטען כי חוץ מפגיעה באמון הציבור, מדובר באפשרות פגיעה בגופו וחיייו של הציבור. נטען כי כאשר מדובר באנשים נורמטיביים הפסיקה מדברת על טווח ענישה של מאסרים קצרים שניתן לרצותם בעבודות שירות ועד מאסרים בפועל של 10 עד 14 חודשים, לעיתים אף יותר. נטען כי מקרה זה שונה מיתר המקרים שהובאו בפני ביהמ"ש זה והוא חמור מהם, בשים לב לעובדה שהנאשם נפגש עם אבנר וקיבל לידיו את טופס השימוע הפיקטיבי, וניכר היה שהוא פיקטיבי כיוון שהוא יודע שלא היה בשימוע, כאשר תחילתו של הסיפור בחבר של הנאשם שפנה אל אבנר וסיכם עמו שניתן יהיה להשיב את כתב האישום ולבטל אותו כליל, כולל רישום הנקודות. נטען כי בנסיבות העניין, ההקלה העומדת לזכותם של חלק מהמעורבים, באשר לספק מסוים ביחס למודעות המלאה שלהם, להבדיל מעצימת עיניהם, לא קיימת כאן, אלא להיפך.

ב"כ הנאשם ביקש לכבד את ההסדר ואת כתב האישום המתוקן, אך חלק על טיעוני ב"כ המאשימה לעניין החומרה משאר המקרים. נטען כי לא בוטל כתב האישום במקרה זה. יש לו הזמנה לדין וכתב האישום עדיין תלוי ועומד, כך גם הנקודות בגין עבירת התעבורה שביצע הנאשם. באשר לכל ההתנהלות מול אבנר נטען כי הנאשם לא פנה ישירות לאבנר, אלא פנה למכר שלו שזהותו אינה ידועה ומהלך השיחה אינו ידוע. הוא פנה אליו ושאל אותו על מי הוא ממליץ לטיפול בבעיית תעבורה. נטען כי אותו אדם שזהותו אינה ידועה קישר בינו לבין אבנר. נטען כי אבנר הציג עצמו כאדם שמטפל בעניין באמצעות עורך דין ואף הוזכר שמו של עורך דין שהחזיק יפוי כוח למספר מסוים של נאשמים, שביקש ממנו לבוא למשרד כדי לבדוק את העמדה ולטפל בתיק התעבורתי. על כן, נטען כי אין חומרה יתרה בתיק זה, למעט עצימת עיניים, שהיא עבירה פלילית בפני עצמה. נטען כי גם הסכומים שמדובר בהם הם סכומים שנהוג לשלם בתיקים מסוג זה כך שהנאשם באמת לא יכול היה לחשוב שבכך מדובר. נטען כי כל התחום התעבורתי הוא מאוד לא מוסדר ויש הרבה דברים שנסגרים במסדרונות בתי המשפט ויש הרבה "מאכערים" ויש לקחת זאת בחשבון. ב"כ הנאשם מבקש להסתפק בענישה צופה פני עתיד כגון התחייבות שלא לבצע את העבירה וקנס. מבוקש להתחשב בעניין הקנס. נטען כי הנאשם פסול עד תום ההליכים בתיק התעבורה מבחינת רישיון הנהיגה, כאשר זה עיקר תעסוקתו. נטען כי הוא לא עובד בתקופה זו ולכן מבוקש להורות על פריסת תשלומים.

הנאשם עצמו טען כי אבנר הציג עצמו כבעל משרד עורכי דין שמטפל בתעבורה והנאשם התייעץ עם חבר שאמר שהוא באמת עושה דברים כאלה ויש לו קשרים והוא יכול להחזיר לו את הרישיון ולטפל בהמשך התיק, אז הנאשם חשב שהוא עורך דין שיכול לעזור לו איכשהו לצאת מזה, אבל אחר כך הבין שמדובר בנוכלות והוא נפל קורבן בסך הכל. מבקש לא לגזור עליו מאסר ולהסתפק בקנס נמוך כי הוא ללא רישיון נהיגה וללא עבודה. טוען כי היה מסיע עובדים לפיגומים ועובד על הדרך גם. כעת יתחיל לקבל אבטלה ובינתיים הוא מובטל.

דין:

שיקולי בית המשפט לעניין הענישה

קביעת מתחם העונש ההולם

בבואו של בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, עליו להביא בחשבון את העונש הקבוע בחוק למעשים שבגינם הורשע הנאשם, חומרת נסיבות המקרה ומכלול הנתונים הקשורים למעשה ולמבצע העבירה. מתחם העונש ההולם משקף קביעה ערכית לעונש ראוי, ואינו משקף, בהכרח, את הענישה המקובלת והרווחת בפסיקה קודמת, ובמיוחד בפסיקה שקדמה לכניסתו לתוקף של תיקון 113 לחוק העונשין.

בענייננו הורשע הנאשם בעבירת מרמה והפרת אמונים. העונש המרבי בגין עבירה זו על פי סעיף 284 לחוק העונשין הינו 3 שנות מאסר.

הערך החברתי שנפגע

כפי שטען ב"כ המאשימה, עבירת הפרת האמונים טומנת בחובה פגיעה בשלושה ערכים מוגנים: פגיעה באמון הציבור בעובדי הציבור; פגיעה בטוהר המידות של עובדי הציבור; ופגיעה בתקינות פעולת המינהל (ראו: דנ"פ 1397/03 **מדינת ישראל נ' שבס** (30.11.2004); תפ (תל אביב) 2906-10-13 **מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב נ' אברהם לחיאני** (30/09/2014); תפ (ירושלים) 9890-10-12 **מדינת ישראל נ' יאיר רבינוביץ ואח'** (7.10.2014)).

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

במקרה זה הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה אינן מן החמורות ביותר. חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה אינו החלק העיקרי. אעיר לעניין זה כי כתב האישום המתוקן הובא בפני במסגרת של הסדר טיעון. בכתב האישום לא נטען כי הנאשם ידע כי אותו אבנר מבצע ביחד עם רוני, שהינו עובד ציבור, עבירה. למעשה, ואומר זאת בזירות, עובדות כתב האישום מעוררות ספק בכל הנוגע לקיומן של יסודות העבירה. אמנם הנאשם הודה בביצוע העבירה מכוח סעיף 29 לחוק העונשין, שעניינה ביצוע של עבירה "באמצעות אחר". עם זאת כתב האישום עצמו אינו מצביע בצורה ברורה על יסוד המודעות לביצוע העבירה. עניין זה נלקח בחשבון, תוך שבית המשפט גם מביא בחשבון כי ההודאה היא במסגרת של הסדר טיעון.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

לעניין זה יש להביא בחשבון את עובדת היותו של הנאשם בעל עבר פלילי. מאידך, ניתן להביא בחשבון את העונש שבפסילת רישיונו של הנאשם במסגרת תיק התעבורה, כאשר לטענת הנאשם הוא משתמש ברישיון הנהיגה לפרנסתו וכרגע הוא מובטל בשל אי יכולתו לנהוג. על כן, עצם ניהול ההליך הנוכחי וההליך המנוהל בבית המשפט לתעבורה מהווים עבור הנאשם עונש כלשהו. יש להביא בחשבון גם את הודאתו המיידית ושיתוף הפעולה של הנאשם.

מתחם העונש ההולם

הפסיקה שהוגשה לבית המשפט מציגה מתחם ענישה בין עונשים צופי פני עתיד ובין עונשים של מאסר של ממש (אם בדרך ריצוי של מאסר בפועל או בריצוי בעבודות שירות). עם זאת, יצוין כי מרבית הפסיקה שהוצגה מתייחסת למקרים חמורים יותר, אם מכיוון שמדובר בריבוי מעשים או בחזרה על המעשים ואם מכיוון שמדובר בעבירות נוספות, בנוסף על עבירת המרמה והפרת האמונים. כמו כן, בענייננו אמנם הנאשם הורשע בעבירה של מרמה והפרת אמונים אך איננו עובד ציבור בעצמו. על כן, לא ניתן לקבוע כי הפסיקה שהוצגה זהה למקרה זה.

בהביאי בחשבון את נתוני המקרה כפי שפורטו, סבורני כי יש לאמץ מתחם הענישה התואם את דרגת החומרה של המעשים. כאמור, במקרה שלפני מדרג החומרה של המעשים אינו מהגבוהים ביותר.

לאחר בחינת רמת הענישה במקרים דומים, נראה כי רמת הענישה נעה בין עונשים צופי פני עתיד, כגון מאסר על תנאי, של"צ וקנס לבין עונשי מאסר של שלושה (3) חודשים עד שנה (12 חודשים), בין אם מדובר בריצוי בעבודות שירות או בריצוי במאסר בפועל.

בענייננו, בהתאם לנסיבות, בהתאם לעקרון ההלימה, שהוא העיקרון המנחה בקביעת מתחם הענישה ובהתאם לדברים לעיל, יש להעמיד את הרף התחתון של מתחם הענישה על עונשים צופי פני עתיד כגון מאסר על תנאי, קנס והתחייבות ואת הרף העליון של מתחם הענישה על 12 חודשים של מאסר בפועל.

סטייה מהמתחם ומהעונש ההולם

בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה או בסטייה מהמתחם יש להתחשב בנסיבות האישיות של הנאשם. כאמור, מדובר בנאשם בעל עבר פלילי, אשר לטענתו עבד לפרנסתו כנהג ולכן עצם ניהול ההליך וההליך בביהמ"ש לתעבורה מהווים גם הם עונש כלשהו. לאור העובדה שמדובר בעבירה חמורה, הפוגעת בציבור כולו, אינני סבור כי יש מקום במקרה זה לסטות ממתחם הענישה ומהעונש ההולם.

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם

אשר על כן, לאור האמור לעיל, כאשר אני מביא בחשבון את מתחם העונש ההולם במקרה זה, את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כמפורט לעיל, את עברו הפלילי של הנאשם, את הצורך בהרתעה אישית של הנאשם והרתעת הרבים מחד, ומאידך, את העונש שבניהול ההליך הפלילי וההליך בבימ"ש לתעבורה וכן את הודאתו של הנאשם וחסכון בזמן שיפוטי, הנני סבור כי יש להטיל על הנאשם עונשים צופי פני עתיד של מאסר מותנה, קנס וחתימה על התחייבות. עונשים אלה הינם מהרף התחתון של המתחם שנקבע לעיל.

סיכום הענישה וגזר הדין

בהתאם לעקרונות ולדברים שנקבעו לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

הנני גוזר על הנאשם מאסר מותנה של 8 חודשים, והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מרמה והפרת אמונים או עבירת מרמה כלשהי וזאת בתוך שלוש שנים מהיום ויורשע בגינה;

כן הנני גוזר על הנאשם קנס בסך 20,000 ₪ או 5 חודשי מאסר תמורתם. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים החל מיום 26/4/2015 ובכל 26 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו תעמוד כל יתרת הקנס לפירעון מיידי ויהיה על הנאשם לרצות מאסר בתמורה;

בנוסף, הנני מורה לנאשם לחתום על התחייבות בסך 10,000 ₪ להימנע מביצוע עבירת מרמה והפרת אמונים או עבירת מרמה כלשהי בתוך שלוש שנים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ט אדר תשע"ה,
10 מרץ 2015, במעמד
הנאשם, ב"כ הנאשם וב"כ
המאשימה.
ר' שפירא, ס. נשיא